

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Bakalářská práce

Hazardní hry a jejich ekonomické a sociální důsledky.

Jiří Křížan

© 2022 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jiří Křížan

Ekonomika a management

Název práce

Hazardní hry a jejich ekonomické a sociální důsledky

Název anglicky

Gambling and their economic and social consequences

Cíle práce

Hlavním cílem bakalářské práce je analýza hazardních her v České republice se zaměřením na jejich ekonomické a sociální důsledky pro společnost. Dílčím cílem práce je zhodnotit právní úpravu zdanění hazardních her a daňový výběr. Dalším dílčím cílem je zjistit náklady spojené s hazardem a nákladnost léčby s ním spojené závislosti. Vedlejším cílem práce je shrnout problematiku povolování, regulace a výkonu dozoru a kontroly nad hazardními hrami.

Metodika

Informace pro bakalářskou práci budou čerpány z odborných literárních a internetových zdrojů, dále potom z údajů ministerstev a dalších veřejných institucí. V praktické části bude provedena analýza trhu hazardních her s využitím metody dotazníkového šetření provedeného na respondentech se zaměřením na zjištění jejich vnímání hazardu. Práce bude zohledňovat i rozmach hazardních her v období pandemie COVID-19. Součástí práce bude rovněž strukturovaný rozhovor s odborníkem z vybrané organizace či zařízení poskytujícího služby osobám ohroženým hazardními hrami.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

Ekonomika, hazardní hry, daň, náklady, regulace, dotazník, COVID-19, léčba, společnost.

Doporučené zdroje informací

DAVIDOVÁ M. Patologické hráčství: výskyt, diagnostika, léčba, komplexní pohled na problematiku. Praha: Grada, 2020. ISBN 978-80-247-2758-5.

MARTIN S. Já hráč, zpověď opravdového gamblera. Praha: Daranus, 2011. ISBN 978-80-87423-19-6.

NEŠPOR, K. *Návykové chování a závislost : současné poznatky a perspektivy léčby*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-908-8.

PELC, V. – ČESKO. ZÁKON O HAZARDNÍCH HRÁCH (2016). *Daň z hazardních her : s komentářem*. Olomouc: ANAG, 2016. ISBN 978-80-7554-045-4.

PRUNNER P. Gamblerství aneb ztráta svobody. Praha: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-452-7.

RAJCHL, J. – KRAMÁŘ, K. – MALÍŘ, J. Právní aspekty hazardních her. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2018. ISBN 978-80-7552-646-5.

RŮČKOVÁ, P. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3308-1.

Předběžný termín obhajoby

2021/22 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Lenka Kopecká, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomických teorií

Elektronicky schváleno dne 29. 12. 2021

doc. PhDr. Ing. Lucie Severová, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 8. 2. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 11. 03. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Hazardní hry a jejich ekonomické a sociální důsledky" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.3.2022

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval Ing. Lence Kopecké Ph.D. za její cenné rady a odbornou pomoc, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce. Dále bych chtěl poděkovat rodině a přátelům za podporu, kterou mi poskytovali během celého studia.

Hazardní hry a jejich ekonomické a sociální důsledky

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá problematikou hazardu na území České republiky. Popisuje legislativu, která je potřebná pro provoz hazardních her na území České republiky, dále legislativu, které je potřebná pro účast na hazardní hře. V rámci legislativy, je zde popsán i proces zdanění a regulace hazardních her. Práce seznamuje i s riziky účasti na hazardní hře, které mohou vzniknout nekontrolovatelnou účastí. Jsou zde také popsány způsoby a možnosti léčby. Součástí práce je i analýza hazardních her na území České republiky, která zachycuje aktuální situaci. Spolu s tím je provedeno i dotazníkové šetření v populaci, jejíž výsledky slouží k pochopení a vnímání hazardních her ve společnosti, spolu s možnými detekci rizik.

Klíčová slova: Ekonomika, hazardní hry, daň, COVID-19, společnost, adiktologie, legislativa, náklady, regulace, dopady, dotazník.

Gambling and their economic and social consequences

Abstract

The bachelor thesis deals with the issue of gambling in the Czech Republic. It describes the legislation that is required for the operation of gambling in the Czech Republic, as well as the legislation that is required for participation in gambling. Within the legislation, the process of taxation and regulation of gambling is also described here. The thesis also introduces the risks of participation in gambling, which can arise from uncontrollable participation. Methods and treatment options are also described. Part of the work is also an analysis of gambling in the Czech Republic, which captures the current situation. At the same time, a questionnaire survey is conducted in the population, the results of which serve to understand and perceive gambling in society, together with possible risk detection.

Keywords: Economics, taxes, COVID-19, gambling, society, addictology, legislation, cost, regulation, impacts, questionnaire.

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Hazard.....	13
3.1 Definiční hazardní hry a její kritéria	13
3.1.1 Legislativa týkající se hazardu v České republice.	14
3.1.2 Provozování hazardních her na území České republiky	15
3.1.3 Provozovatel a účastník hazardní hry	15
3.1.4 Typy hazardních her	16
3.2 Zdanění hazardní her a jejich regulace.....	18
3.2.1 Regulace hazardních her	20
3.2.2 Regulace hazardních her na úrovni obcí	22
3.2.3 Regulace hazardních her v rámci reklamního prostoru	23
3.3 Rizika hazardu.....	24
3.3.1 Z pohledu hráče	24
3.3.2 Z pohledu rodiny hráče	24
3.3.3 Pro děti a dospívající.....	25
3.3.4 Rizika hazardu pro zaměstnavatele.....	25
3.3.5 Pro společnost	25
3.3.6 Zdravotní a sociální důsledky.	26
3.3.7 Patologické hráčství	27
3.3.8 Kriminalita	28
3.4 Léčba	29
4 Analýza hazardních her	31
4.1.1 Kursové sázky	34
4.1.2 Loterie	36
4.1.3 On-line hry	36
4.1.4 Ekonomické ukazatele	37
4.2 Dotazníkové šetření ohledně vnímání hazardního prostředí na internetu.	38
4.2.1 Cíle dotazníkového šetření.....	38
4.2.2 Návrh dotazníkového šetření	38
4.3 Výsledky dotazníkového šetření	39
5 Zhodnocení a doporučení	46
5.1 Dosažené výsledky	46

5.2 Doporučení	47
6 Závěr.....	48
7 Seznam použitých zdrojů	50
Přílohy.....	51

Seznam tabulek

Tabulka 1 Výpočet čisté prohry	22
--------------------------------------	----

Seznam obrázků

Obrázek 1 Rozdělení daně z hazardu v ČR	19
Obrázek 2 Vývoj počtu obcí s OZV regulující provoz HH na jejich území	23
Obrázek 3 Počet hospitalizovaných na území ČR.	28
Obrázek 4 Rozdělení společností provozující HH na území ČR.	31
Obrázek 5 Dostupnost technických her v jednotlivých krajích v ČR.....	32
Obrázek 6 Meziroční počty provozoven s živou hrou na území ČR.	32
Obrázek 7 Počty provozoven podle krajů.	33
Obrázek 8 Rozmístění kasin v pohraničních oblastech ČR.....	34
Obrázek 9 Ukázka společenských sázek z nabídky Tipsport.cz.....	35
Obrázek 10 Stanovení kurzů na vybrané utkání.	36
Obrázek 11 Podíl příjmů provozovatelů z HH na území ČR	37
Obrázek 12 Graf, pohlaví respondentů.	39
Obrázek 13 Graf, věk respondentů	39
Obrázek 14 Graf, měsíční hrubý příjem respondentů.....	40
Obrázek 15 Graf, účet u společnosti před COVID 19	41
Obrázek 16 Graf, založení konta během pandemie COVID-19.	42
Obrázek 17 Graf, styk s reklamou na hazard.....	42
Obrázek 18 Graf, zkušenost s on-line kasinem.....	43
Obrázek 19 Graf, zkušenosti s live sázkami	44
Obrázek 20 Graf, využití jiných hazardních her.....	44
Obrázek 21 Graf, způsoby platby	45
Obrázek 22 Graf, útrata na hazardní hře.....	46

Seznam použitých zkratk

ČR- Česká republika

HH – Hazardní hra

MF – Ministerstvo financí

RVO-Rejstřík vyloučených osob

VLT-Video-loterijní terminál

TH – Technická hra

Sb. - Sběrka zákonů

Např. - Například

1 Úvod

Téma hazardu bylo zvoleno z důvodu zájmu autora o tuto problematiku. Rozhodnutí potvrdila i pandemie COVID-19, kdy se stále více a více, mluvilo o rozmachu hazardního hraní v on-line prostředí.

Bakalářská práce, se především zaměřuje vývoj hazardu v roce 2020 a porovnává je s lety minulými. Byl to právě rok 2020, který změnil mnohé typy podnikání, což se samozřejmě dotklo i podnikání v oblasti HH. Dále je provedeno dotazníkové šetření v populaci, které má zjistit jak lidé, vnímají hazardní hru. Dotazníkové šetření bylo prováděno v roce 2022. Součástí práce je i rozhovor s adiktologem, který nabízí odbornou pomoc lidem, kteří mohou mít s hazardem problém.

Bakalářská práce je rozdělena do třech částí. První část se věnuje pojmům z oblasti legislativy, které jsou platné na území ČR. Je zde také popsán způsob, jakým funguje zdanění HH. Dále jsou zde rozebrány ekonomické a sociální důsledky, které mohou vzniknout, vlivem nekontrolovatelné účasti na HH. Spolu s těmito riziky, je zde popsán i způsob léčby, který je dostupný na území ČR. Druhá část se věnuje analýze HH, na území ČR. Zde jsou určité typy HH rozebrány z pohledu uživatelského. Ve třetí části je pak provedeno dotazníkové šetření v populaci, které má za úkol zjistit, jak lidé vnímají HH a pokud ano, tak jak jsou s ní přímo spojeny.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce je analýza hazardních her v České republice se zaměřením na jejich ekonomické a sociální důsledky pro společnost. Dílčím cílem práce je zhodnotit právní úpravu zdanění hazardních her a daňový výběr. Dalším dílčím cílem je zjistit náklady spojené s hazardem a nákladnost léčby s ním spojené závislosti. Vedlejším cílem práce je shrnout problematiku povolování, regulace a výkonu dozoru a kontroly nad hazardními hrami.

2.2 Metodika

Informace pro bakalářskou práci budou čerpány z odborných literárních a internetových zdrojů, dále potom z údajů ministerstev a dalších veřejných institucí. V praktické části bude provedena analýza trhu hazardních her. Zároveň bude na vybraném vzorku respondentů provedeno dotazníkové šetření, které bude mít za úkol zjistit, jakým způsobem a v jaké míře je momentálně vnímán hazard, zejména v on-line prostředí. Práce bude zohledňovat i případný rozmach a vzestup hazardních her v období pandemie COVID-19. Pro lepší pochopení následné péče o pacienty, jejího financování a celkových dopadů na společnost. Bude proveden i rozhovor s odborníkem, který se přímo podílí na léčbě pacientů, závislých na hazardních hrách.

3 Hazard

Přímo definovat hazard je velmi složité vybral jsem, proto definici, jak ji popsal Karel Nešpor v publikaci *Jak překonat hazard*. Pro hazard je typické, že si hráč kupuje možnost nebo iluzi výhry. Materiální hodnoty zvláště peníze, mají u problémů působených hazardem významnou úlohu. Hazard jako takový, můžeme dělit dle Nešpora do několika stádií. (Nešpor, 2011)

První z nich je Rizikový hazard: Ten definuje jako hazard, který ještě nezpůsobil vážnější psychologické nebo sociální problémy, ale existuje progrese směrem k patologickému hráčství. Dalším typem je problémový hazard a definován je následovně: Působí problémy v souvislosti s finančními nebo časovými ztrátami, což s sebou přináší negativní důsledky na člověka, další lidi nebo společnost. Poslední typ z definice podle Nešpora je patologické hráčství. Patologické hráčství zařadila jako diagnostickou jednotku do své klasifikace nemoci Americká psychiatrická asociace v roce 1980. U nás se diagnóza patologického hráčství oficiálně používá od 1.1.1994, kdy vstoupila v platnost MKN-10. (Nešpor, 2011)

Definice:

1. Během období nejméně jednoho roku se vyskytnou dvě nebo více epizod hráčství.
2. Tyto opakující se epizody nejsou pro jedince výnosné. Přesto, že vyvolávají tíseň a narušují každodenní život, tak se stále opakují.
3. Jedinec popisuje silné puzení ke hře, které lze těžko ovládnout, a hovoří o tom, že není schopen silou vůle hře odolat.
4. Jedinec je zaujat myšlenkami a představami hraní a okolností, které tuto činnost doprovázejí. (Nešpor, 2011)

3.1 Definice hazardní hry a její kritéria

HH je pojem, pod kterým si můžeme představit takovou hru o jejímž výsledku do značné míry rozhoduje náhoda, u jistých typů her, které jsou považovány svým způsobem také za hazardní, může mít na případný výsledek vliv i dovednost hráče. Tudíž nelze říct, že HH a její výsledek je čistě náhodný. V anglickém jazyce je HH označována termínem „game of chance“, který v překladu znamená (hra šancí, náhody). Nejčastěji jsou sázky uzavírány vkladem předmětu do hry. V případě hazardní hry se nejčastěji jedná o peníze, ale možné je

vsázet se téměř o cokoliv. Hráči své prostředky sází na očekávaný výsledek. Mezi nejznámější hazardní hry patří sportovní sázky, ruleta, karetní hry. (Hazardnihry.eu, 2022)

1. Míra náhodnosti – toto kritérium je nejvíce používané pro oddělení hazardních her a her dovednostních nebo i sportů. Problémem je zde fakt, že míra náhody je zastoupena i u většiny sportů, a proto se za hazardní hry považují takové hry, které mají tuto míru vysokou.

2. Nepříznivý sázející poměr proti sázejícím – zde se jedná o určitý poplatek nebo dokonce o určitou částku, která připadne provozovateli za provozování hazardní hry.

3. Výše sázek – toto kritérium je velice individuální, jelikož každý člověk disponuje různým množstvím finančního kapitálu, a proto zde nelze určit přesnou výši hazardních sázek. (Hazardnihry.eu, 2022)

3.1.1 Legislativa týkající se hazardu v České republice.

Zákon, který momentálně upravuje a definuje provoz hazardních her je §186/2016 Sb., o hazardních hrách. Tento zákon je v platnosti od 15.6.2016 s účinností od 1.1. 2017 a obsahuje 12 částí:

Část první – Základní ustanovení (§ 1 - § 17)

Část druhá – Druhy hazardních her a jejich podmínky provozování (§ 18 - § 64)

Část třetí – Herní prostor (§ 65 - § 72)

Část čtvrtá – Dálkový přístup prostřednictvím internetu (§ 73 - § 84)

Část pátá – Povolovací řízení a jejich ohlášení (§ 85 - § 108)

Část šestá – Výkaznictví v hazardních hrách (§ 108a - § 108d)

Část sedmá – Ochrana a poskytování informací (§ 108e - § 108i)

Část osmá – Technické požadavky a jejich odborné posuzování a osvědčování (§ 109 - § 112a)

Část devátá – Orgány státní správy (§ 113 - § 117)

Část desátá – Dozor a přestupky (§ 118 - § 129)

Část jedenáctá – Společná, přechodná a závěrečná ustanovení (§ 130 - § 139)

Hlava III – Zrušovací ustanovení (§ 140)

Část dvanáctá – Účinnost (§ 141)

Z ekonomického hlediska je nutné zmínit ještě zákon §187/2016 Sb., o dani z hazardních her. Je platný a účinný identicky jako zákon č. 186/2016 Sb. (Zákon č. 186/2016 Sb.,)

S novelou zákona o hazardních hrách §186/2016 Sb., musela přijít změna i v ostatních zákonech, například v zákoně §40/1995 Sb., o regulaci reklamy, kde je uvedena forma propagace hazardních her §5. Další zákon, kterého se změna dotkla, je zákon č.273/2008 Sb., o Policii České republiky. Tato změna dává možnost, příslušníkům Policie, vstoupit do provozovny kdykoliv, kdy může vzniknout domněnka, že je zde prováděna nelegální činnost nebo se zde zdržuje hledaná osoba §41, veškeré další zákony, kterých se dotkla novela zákona o hazardních hrách §186/2016 Sb., upravuje zákon §188/2016 Sb., (Zákon č. 186/2016 Sb.,)

K 1.1. 2021 vešel v účinnost zákon č. 527/2020 Sb., který novelizoval řadu ustanovení týkající se evidence a výkaznictví provozování hazardních her, Rejstříku fyzických osob vyloučených z účasti na hazardních hrách, vydávání pověření k odbornému posuzování a osvědčování a změnám ve vydávání odborné dokumentace těmito subjekty a v oblasti výkonu kontrolní a dozorové činnosti na provozování hazardních her. Rovněž došlo ke zpřesnění definice čisté prohry pro účely nastavení sebeomezujících opatření a ke zpřesnění podmínek nastavení sebeomezujících opatření tak, aby se pokud možno vztahovala na všechny hry daného druhu hazardních her nebo na více druhů hazardních her. (Zákon č. 186/2016 Sb.,)

3.1.2 Provozování hazardních her na území České republiky

Provozování hazardních her upravuje zákon §186/2016 Sb.,
186/2016 §5

„Provozováním hazardní hry se rozumí vykonávání činností spočívajících v uskutečňování hazardní hry se záměrem dosažení zisku, zejména příjem sázek a vkladů do hazardní hry, výplata výhry, další činnosti organizačního, finančního a technického charakteru související s uvedením hazardní hry do provozu a se zajištěním vlastního provozu, jakož i činnosti potřebné pro ukončení a vypořádání hazardní hry“ (Zákon č. 186/2016 Sb.: §4- §8)

3.1.3 Provozovatel a účastník hazardní hry

Dle zákona o hazardních hrách č. 186/2016 Sb., se může provozovatelem hazardních her stát pouze ČR nebo právnická osoba, která musí, splňovat následující požadavky:

- Musí mít sídlo v České republice, nebo jiném členském státě Evropské unie, nebo ve státě který je smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru.
- jasnou organizační a vlastnickou strukturu.
- instituce musí mít dozorčí radu, či správní radu, popřípadě jiný kontrolní orgán.
- vlastní zdroje v minimální výši 2000000 EUR.
- jasný a nezávadný původ zdrojů. (Zákon č. 186/2016 Sb.: §4- §8)

Provozovatel je povinen každou hru obstarat herním plánem, v němž upraví náležitosti pro hazardní hru jako jsou pravidla, způsob slosování, výši a určení výhry a lhůtu pro výplatu výhry. Účastníkem hazardní hry se rozumí osoba, která zaplatila vklad nebo se ke hře registrovala. V případě internetové hry, se jedná o fyzickou osobu, která má bydliště na území ČR a která se k účasti na hazardní hře registrovala nebo zaplatila vklad. (Zákon č. 186/2016 Sb.: §4- §8)

3.1.4 Typy hazardních her

V následující části, budou uvedeny a popsány druhy hazardních her dle zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách. Jelikož zákon vymezuje hry na úrovni legislativy, uvedu pouze základní informace k jednotlivým hrám ve zkrácené verzi, které byly upraveny jako informační zdroj.

Loterie

Definici loterií, upravuje zákon č. 186/2016 Sb., § 18.

Jedná se zejména o číselné a okamžité loterie (stírací losy)

Informace, které by měl los obsahovat:

- a) identifikační údaje provozovatele,
- b) počet vydaných losů a prodejní cenu,
- c) pořadové číslo, popřípadě číslo série,
- d) druh, počet a úhrnnou cenu výher,
- e) způsob, místo a den slosování, popřípadě okolnost, která rozhoduje o výhře,
- f) způsob oznámení výhry,
- g) označení místa, kde se výhra vydává,
- h) lhůtu, do které provozovatel musí výhru vydat, a

i) ochranné prvky proti padělání nebo pozměnění. (Zákon č. 186/2016 Sb.: §18-§28)

Kurzová sázka

Kurzová sázka, je dalším typem HH, která je definována § 27 zákona č. 186/2016 Sb.

Jedná se o HH, u níž je výhra podmíněna uhodnutím sázkové příležitosti, kdy příležitostí se rozumí zejména sportovní výsledek nebo událost veřejné pozornosti. Výše výhry je přímo úměrná výhernímu poměru „kursu“ ve kterém, byla sázka přijata a výši sázky. (Zákon č. 186/2016 Sb.: §18-§28)

Živá kusová sázka

Dalším typem kurzové sázky, může být tzv. živá kurzová sázka, kterou definuje § 28 zákona č. 186/2016 Sb. Tento druh kurzové sázky je přijímán v průběhu konání sázkové příležitosti. Výše výhry se odvíjí od výše vkladu a momentálního kursu, a proto je zde nutný, přesný časový údaj při přijetí sázky. Podmínkou pro účast na kurzové sázce, je nutnost registrace, kterou zajišťuje provozovatel, tato podmínka se nevztahuje na živý zvířecí dostih. Kdy každý účastník může mít u jednoho provozovatele pouze jedno uživatelské konto. (Zákon č. 186/2016 Sb.: §18-§28)

Živá kurzová sázka je specifickým druhem kurzového sázení, tento způsob nám umožňuje podávat sázky během události a sázet tak na nejrůznější aspekty hry. S přechodem do online prostředí, nabral zejména tento druh uzavíraných sázek velkého rozmachu. Spojení takového způsobu sázení přímo se samotným zápasem, má šanci vyvolat velkou odezvu ze strany hráčů, kteří tak mohou i vzhledem k např. rozehranému utkání stále ovlivnit svoji šanci na výhru. Nabídka live sázek, se odvozuje od aktuálního stavu vypsání události. (Blinka, 2015)

Totalizovaná hra

Totalizátorová hra je definována zákonem č. 186/2016 Sb., §39. Jedná se o HH, u níž je výhra podmíněna uhodnutím sázkové příležitosti. Sázkovou příležitostí se rozumí zejména sportovní výsledek nebo událost veřejné pozornosti. Výše výhry je závislá na poměru počtu výherců k celkové výši sázek a předem stanovenému podílu výher. (Zákon č. 186/2016 Sb.: §32- §42)

Technické hry

Zákon č. 186/2016 Sb., §42, definuje technické hry. Dříve též označovány jako videoloterijní terminály (VLT), centrální loterní systémy (CLS), elektromechanická ruleta (EMR), či elektromechanické kostky, které se hrají v herně či kasinu. Na jednu sázku připadá jedna

hra, kdy navýšení sázek a kombinace je pro každou hru individuální. (Zákon č. 186/2016 Sb.: §32- §42)

Bingo

Zákon č. 186/2016 Sb., § 39, definuje bingo. Bingo je HH, kde je výhra podmíněna dosažením stanoveného vzorce na sázkovém tiketetu, který sázející vyplní na základě postupného losování čísel, a při níž není předem určen počet sázejících ani výše herní jistiny. Tuto hru poskytuje pouze herní prostor kasina, a proto se podmínky dosažení výhry liší podle toho, jaký provozovatel hru poskytuje. Ten také určuje herní vzorec, který určuje, zda hráč vyhrál nebo ne a jakou výši výhry. Tiket k bingo je možné zakoupit pouze na pokladně kasina. (Zákon č. 186/2016 Sb.: §32- §42)

Živá hra

Živou hrou se rozumí zejména ruleta, karetní hra, a to i provozovaná formou turnaje, a hra v kostky. Definici upravuje Zákon č. 186/2016 Sb., § 57. Živou hru lze provozovat pouze v herním prostoru. Při živé hře sázející hrají proti krupiérovi, nebo jeden proti druhému u hracích stolů, aniž by byl předem určen počet sázejících a výše sázky do jedné hry. (Zákon č. 186/2016 Sb.: §57- §61)

Tombola

Zákon č. 186/2016 Sb., § 61, upravuje provoz tomboly. Tombola se vyznačuje tím, že je to HH, u níž se výhry rozdělují na základě vylosování jednoho z konkrétně prodaných tiketů. Pouze ty jsou totiž do slosování zahrnuty. Po vy-losování tiketetu, který je shodný s jedním z hráčových, tento sázející vyhrává. Každé jedno slosování může jeden hráč vyhrát jednu cenu. Prodej tiketů a výdej výher lze uskutečnit pouze v den slosování. (Zákon č. 186/2016 Sb.: §57- §61)

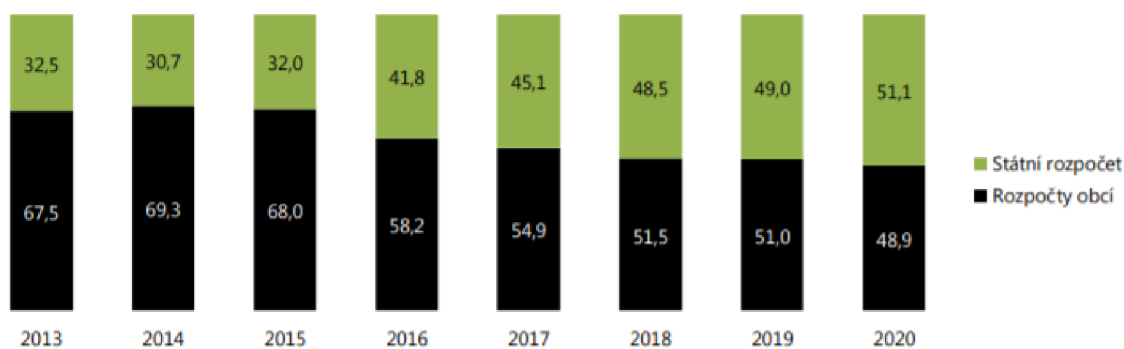
3.2 Zdanění hazardní her a jejich regulace.

Zdanění hazardních her podléhá zákonu §187/2016 Sb., Od 1.1. 2020 došlo k navýšení sazby daně z hazardních her u loterií z 23 % na 35 %, u ostatních hazardních her zůstala sazba daně stejná. Od 1.1.2020 jsou na území České republiky dvě sazby daně z hazardních her:

- sazba ve výši 23 % pro dílčí základ daně z kurzových sázek, totalizátorových her, binga, živých her, tomboly a z turnajů malého rozsahu,
- sazba ve výši 35 % pro dílčí základ daně z loterií a z technických her. (Mravčík a kol, 2020)

Zajímavostí je, že od 1.1.2017 je výnos z daně dělen dvěma způsoby. Výnos z daně technických her je v poměru 35:65, kdy 25 % z vybrané daně putuje do státní pokladny a 65 % zůstává obci ve které je technická hra provozována. Výnos je rozdělován na základě počtu herních pozic v hernách a kasinech na jejich území. Tudiž města a obce s větším počtem herních pozic dostávají z této vybrané daně větší podíl. U ostatních hazardních her je 70 % ku 30 % ve prospěch státu. Od 1.1.2020 jsou výhry na 1 mil. Kč předmětem daně z příjmu, dosud byly výhry z hazardních her od daně z příjmu osvobozeny. V roce 2020 činil výběr daně z hazardních her 10,1 mld. Kč. Z toho 4,9 mld. Kč, putovalo do obecních rozpočtů a 5,1 mld. Kč, do státní rozpočtu. Podíl, který putuje do státního rozpočtu má dlouhodobě rostoucí tendenci a v roce 2020 činil 51 %. Na poklesu příjmů do rozpočtů obecních, se podílí omezení hazardních her na území obcí, které byly navíc v roce 2020 ještě zesíleny pandemií COVID-19, jelikož byly omezeny provozy kasin a heren, které musely být kvůli pandemii zavřené. Příjmy veřejných rozpočtů v roce 2020 z daně z hazardních her činily 941 Kč na 1 obyvatele. (Mravčík a kol, 2020)

Obrázek 1 Rozdělení daně z hazardu v ČR

Zdroj: (Mravčík a kol, 2020)

Co se týče krajů tak největší příjmy z daní hazardních her v roce 2020 měla Praha. Zde příjem dosáhl 815 mil. Kč, z toho 416 mil. Kč, činil příjem z technické hry v celkovém průměru pak tyto příjmy na jednoho obyvatele Prahy činily 610 Kč. Dále následovaly obce v Jihomoravském kraji, kde se přidělilo celkem 544mil. Kč, a kraj Středočeský 516 mil. Kč. (Mravčík a kol, 2020)

3.2.1 Regulace hazardních her

Regulaci v České republice upravoval zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů. Jeho platnost byla do 31. 12. 2016. Nyní se regulace řídí zákonem č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, zákonem č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her a zákonem č. 188/2016 Sb., zákon, kterým se mění zákony v souvislosti s přijetím zákona o hazardních hrách a zákona o dani z hazardních her. Tyto zákony vešly v platnost 1.1. 2017. (Mravčík a kol, 2020)

Novinky:

ZHH byl v r. 2020 novelizován (s účinností od 1. 1. 2021) v částech týkajících se např. evidence a výkaznictví provozování HH, rejstříku osob vyloučených z hazardního hraní, sebeomezujících opatření (aby se, pokud možno vztahovala na všechny hry jednoho typu nebo na více typů HH), kontrolní a dozorové činnosti nad provozováním HH.MF v září 2020 spustilo provoz Rejstříku fyzických osob vyloučených z účasti na hazardních hrách. Od prosince 2020 musí provozovatelé HH zamezit hře osobám v něm zapsaným. V rejstříku jsou ze zákona zapsáni lidé pobírající dávky pomoci v hmotné nouzi, osoby v úpadku, se soudně uloženým zákazem hrát HH a lidé, kteří o zápis do rejstříku sami požádají. Novelou ZHH účinnou od 1. 1. 2021 dojde od července 2022, na základě odložené účinnosti, k rozšíření rejstříku o osoby, za které bude stát platit náhradní výživné. Pro účely zápisu do rejstříku je k dispozici také interaktivní formulář dostupný na stránkách MF. K 1. 4. 2021 bylo v rejstříku zapsáno celkem 205 923 osob, z nich 889 na vlastní žádost a 205 034 z moci úřední. Na základě informací z pomáhajících služeb pro hazardní hráče stoupá mezi hráči zapsanými do rejstříku zájem o nelegálně provozované HH, zejména on-line. (Mravčík a kol, 2020)

Od 20. 12. 2020 vešel v platnost Rejstřík vyloučených osob ten zamezil osobám v něm zapsaným hrát technické hry nebo hazardní hry online.

Do rejstříku jsou zapisovány fyzické osoby, které:

- pobírají dávky pomoci v hmotné nouzi, s výjimkou mimořádné okamžité pomoci, podle zákona upravujícího pomoc v hmotné nouzi a podle zákona upravujícího životní a existenční minimum,

- jsou starší 18 let a jsou s osobou podle písmene a) společně posuzovanou podle zákona upravujícího pomoc v hmotné nouzi a podle zákona upravujícího životní a existenční minimum,
- jsou pravomocně v úpadku podle zákona upravujícího úpadek a způsoby jeho řešení,
- mají uloženo předběžné opatření zákazu her a sázek podle zákona upravujícího trestní řízení,
- mají uloženo přiměřené omezení a přiměřenou povinnost zdržet se hazardních her, hraní na hracích přístrojích a sázek nebo ochranné léčení spočívající v léčbě závislosti na hazardních hrách podle trestního zákoníku, nebo
- zápis samy požádají. (Ministerstvo financí, 2020)

Sebeomezující opatření:

U hazardních her, kde je to technicky možné, je provozovatel povinen účastníkovi HH umožnit jednotlivě si nastavit sebeomezující opatření. Tento typ her je vymezen podle § 3 odst. 2 písm. b) až f). Pokud účastník využije možnost nastavení si těchto omezení, nesmí mu provozovatel umožnit účast na HH, pokud by tím došlo k porušení těchto nastavených omezení. Uváží-li účastník zmírnění svých sebeomezujících opatření, je provozovatel povinen provést změnu nejdříve s účinností od sedmého dne ode dne změny účastníkem.

Nastaví-li si účastník přísnější omezení, tak je provozovatel povinen změnu provést neprodleně, nejpozději do 24 hodin od doby, kdy účastník zažádal o zpřísnění sebeomezujících parametrů. (Zákon č. 186/2016 Sb., §14)

Druhy sebeomezujících opatření:

Existuje několik druhů sebeomezujících opatření, které se liší podle typu HH.

Jedná-li se o kursovou sázku, je provozovatel povinen účastníkovi HH nastavit si následující omezení:

- a. počet sázek za jeden den,
- b. počet sázek za jeden měsíc,
- c. výši čisté prohry za jeden den,
- d. výši čisté prohry za jeden měsíc.

Dalším typem HH, kde je provozovatel povinen umožnit nastavení sebeomezujících opatření, je technická hra, zde si účastník může nastavit:

- a. výši sázek za jeden den,
- b. výši sázek za jeden kalendářní měsíc,
- c. výši čisté prohry za jeden kalendářní měsíc,
- d. výši čisté prohry za jeden den,
- e. počet přihlášení do uživatelského konta za 1 kalendářní měsíc,
- f. dobu denního přihlášení na uživatelském kontu do jeho automatického odhlášení,
- g. dobu, po kterou účastníkovi HH nebude umožněno zúčastnit se HH u tohoto provozovatele po jeho odhlášení z uživatelského konta. (Zákon č. 186/2016 Sb., §15)

Účast na technické hře jedním účastníkem, musí být vždy po uplynutí, 120 minut přerušena a musí být nastat minimálně 15 minut přestávka, kdy se účastník nesmí zapojit do hazardního hraní. (Zákon č. 186/2016 Sb., §15)

Výpočet čisté prohry se v prostředí HH vypočítá jako rozdíl mezi:

Tabulka 1 Výpočet čisté prohry

U HH vyjma živé hry:	(úhrnem sázek-úhrnem výher)
U živé hry:	(úhrn peněžitých prostředků přijatých-úhrn peněžitých prostředků vyplacených)

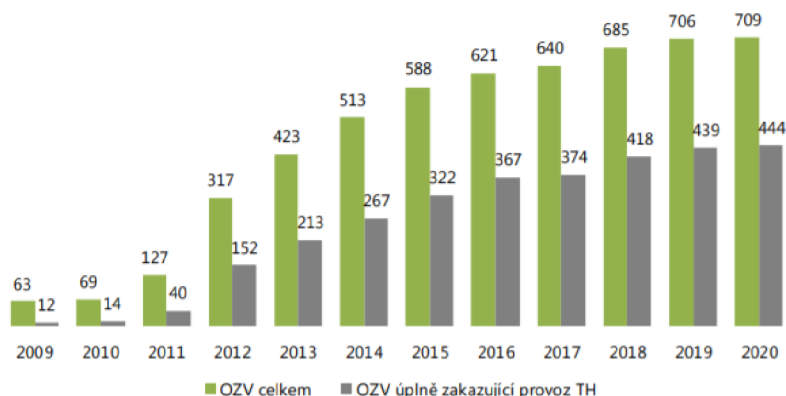
Zdroj: vlastní zpracování.

3.2.2 Regulace hazardních her na úrovni obcí

S úpravou zákona o hazardních hrách, dostaly obce možnost regulovat množství heren a kasin na svém území. Nově mají možnost omezit provozování binga, technických her, živé hry nebo turnaje malého rozsahu pomocí obecně závazné vyhlášky. (Mravčík a kol, 2020)

Obrázek 2 Vývoj počtu obcí s OZV regulující provoz HH na jejich území.

graf 1-1: Vývoj počtu obcí s OZV regulující provozování hazardních her v ČR v l. 2009–2020

zdroj: (Mravčík a kol, 2020)

Počátkem r.2021 byla uvedena studie, kterou si nechalo vypracovat Centrum ekonomických a tržních analýz (CETA), kdy se výsledky této studie, zaměřily na regulaci HH na území Prahy. Z výsledků vyplývá, že obce, především velká města, často silnou regulací či úplným zákazem na svém podniku provozovatele k přesunu za hranice dané lokality, což spolu se stále stoupajícím přesunem na internet vede k nižším příjmům obcí z HH, v žádném případě to ovšem nesníží problémy, které vznikají s hraním HH, které se budou tkat obyvatel dané lokality. (Mravčík a kol, 2020)

3.2.3 Regulace hazardních her v rámci reklamního prostoru

Od 1.1. 2017, kdy prošel úpravou zákon č. § 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, byly změněny a zpřísněny podmínky k propagaci hazardu pomocí reklamy. Tato změna se má projevit na pozitivní ochraně všech účastníků hazardních her a pomoci s prevencí u dětí a mládeže. Do zákona o regulaci reklamy je zařazen nově i § 5j Hazardní hry, který obsahuje tři odstavce:

- Reklama na hazardní hru podněcující k účasti na hazardní hře nesmí obsahovat sdělení, z něhož lze nabýt dojem, že účast na hazardní hře může být zdrojem finančních prostředků obdobným způsobem získávání příjmů ze závislé, samostatně nebo jiné odborné činnosti.
- Reklama na hazardní hru nesmí být zaměřena na osoby mladší 18 let, a to zejména v podobě zobrazení těchto osob nebo užitím prvků, prostředků nebo akcí, které takové osoby převážně oslovují.

- Reklama na hazardní hru musí obsahovat sdělení zákazu účasti osob mladších 18 let na hazardní hře a viditelné a zřetelné varování tohoto znění: „Ministerstvo financí varuje: *Účastí na hazardní hře může vzniknout závislost!*“. (Zákon č. 40/1995 Sb.: §5)

Reklama na hazardní hru je dostupná i na internetu, velké internetové firmy mají pro problematiku hazardních her ustanovena vlastní pravidla. Např. Google v obchodě Google Play nabízí aplikace „povolující nebo usnadňující“ on-line hazardní hry, tato nabídka je platná v 19 zemích světa a ČR v nich nefiguruje. (Google, 2022) Facebook také uplatňuje *Zásady pro reklamu pro hazardní hry a hazard*, kde definuje, za jakých podmínek a jaké typy mohou být skrze tyto zásady propagovány. Reklama musí splňovat zákonné požadavky a nesmí cílit n lidi mladší 18 let. (Facebook,2022)

3.3 Rizika hazardu

3.3.1 Z pohledu hráče

Zde je zapotřebí se zamyslet a uvědomit si, jak velký přesah a následné zdravotní či ekonomické problémy může hazard z pohledu hráče vyvolat. Hráči hazardních her jsou často vystavováni velkému stresu, který může působit jako spouštěč dalších nemocí ať to jsou: vysoký krevní tlak, porucha trávicího ústrojí. Závažnější rizika, které nemusí být na první pohled viditelné, jsou rizika duševní. Pravidelné vystavování se stresu může vyústit v deprese, poruchám spánku, úzkosti, nezaměstnanosti a chudobě. K náchylnějším skupinám, které jsou vystaveny vyššímu riziku, jsou lidé, kteří už trpí jinou duševní poruchou, nebo lidí se závislosti na drogách. Riziko ovlivňuje i profese hráčů (stres, nepravidelnost, nekontrolovaný pohyb peněz) nebo životní situace (sociální izolace, zátěžová životní událost). (Nešpor., 2011)

3.3.2 Z pohledu rodiny hráče

Neblahý vliv hazardu se promítá i do rodin a nejbližšího okolí hráče. Zvyšuje se riziko domácího násilí, zneužívání a zanedbávání dětí, které mohou vést až k úplnému rozvrácení rodiny. Manželky patologických hráčů, se často izolují od okolí, jelikož se stydí za problém,

který v rodině nastal. Se zásahem do rozpočtu, je ohrožena i sociální a životní úroveň hráče. (Nešpor., 2011)

3.3.3 Pro děti a dospívající

Návykové nemoci mívají obecně v dětství a dospívání dramatičtější průběh. Lidé v mladším věku jsou více náchylní k rychlejšímu rozvoji patologického hráčství než v pozdějších letech. Projevy hazardního hraní u dětí mohou být patrné zhoršeným prospěchem ve škole, nižší úrovní vzdělání a horšímu uplatnění. K rizikovým faktorům hazardu v dětství patří rodinné problémy, nedostatečný dohled a rodičovská péče. Nutno podotknout, že mnoho dětí je od útlého věku vystavováno tzv. ne hazardnímu hraní, které je často spojeno s hraním videoher a konzolí, značná část her takto dostupných se hazardním hrám může podobat a následně mohou tedy vznikat problémy. (Nešpor., 2011)

3.3.4 Rizika hazardu pro zaměstnavatele

Člověk, který je vystaven nadměrnému hraní hazardních her spojené s bažením, se často hromadí i osobní problémy, které mohou mít negativní vliv i na zaměstnavatele. Zvyšuje se nemocnost, a to buď fingoaná, nebo opravdová, zvyšuje se absence a vzhledem k zhoršené finanční situaci může docházet i ke krádežím či zpronevěře přímo na pracovišti. V pracovní době mnohdy dochází ke zneužívání služebního telefonu a internetu k provozování hazardu. Zaměstnanec může často požadovat např. vyplácení častých záloh, což může být jeden z indikátorů závislosti na hazardní hře. (Nešpor., 2011)

3.3.5 Pro společnost

Tyto náklady, nemusí být na první pohled patrné, ale jsou mnohem vyšší, než si člověk může vůbec uvědomovat.

- Vyšší náklady na zdravotní péči u hráče i jeho příbuzných.
- Nižší produktivita práce znamená i nižší daňové odvody.
- Sociální náklady v souvislosti s nižším vzděláním a horším zdravím dětí.
- Bezdomovectví spojené velmi často s kriminalitou a šířením infekčních nemocí.
- Náklady v souvislosti s delikvencí a kriminalitou na individuální úrovni (krádeže, zpronevěry, podvody, loupeže atd.). (Nešpor., 2011)

Odhaduje se, že každý jedinec, který má problém s HH ovlivňuje svým problémem 5-17 osob v přímém okolí. Nejčastěji rodiny hráčů hlásí tyto problémy:

- Ztráta společných nebo osobních peněz.
- Hádky
- Hněv a násilí
- Lži a podvod
- Zanedbávání rodiny (Kalischuk a kol., 2006)

3.3.6 Zdravotní a sociální důsledky.

Při ztrátě kontroly nad hraním HH se začnou projevovat různé důsledky. Těmi nejtypičtějsími jsou ztráty finanční, dále pak je to čas, který účastník stráví nad hraním HH a dává do pozadí důležitější věci. Ztráty finanční se nejčastěji týkají osobních finančních prostředků, rodinných prostředků a úspor. Jakmile dojde k finanční tísní, začne obvykle takový hráč peníze shánět různými způsoby. Často jsou východiskem půjčky, a to buď bankovní, ale při ztrátě bonity, častokrát i ty nebankovní, které jsou mnohdy uzavírány krátkodobě, kde si lidé půjčují peníze např. na jeden měsíc, či dlouhodobě. Osoby, které svým příjmem spadají do skupiny tzv. nízkopříjmových mají tendenci utrácet proporčně větší množství peněz za hazardní hraní, to se navíc koncentruje často u ekonomicky znevýhodněných obyvatel, nebo ve vyloučených skupinách obyvatel. S nežádoucími vlivy na finance přichází i zadluženost, ta je často zdrojem dalších sociálních dopadů, jako je míra sebevražd či zvýšená kriminalita. Studie patologičtí hráči v léčbě, která byla provedena v roce 2019, byl proveden výzkum na 251 respondentů. Tito respondenti uvedli, že průměrné měsíční výdaje na HH v posledním roce před nástupem do léčby, byly 50tis. Kč. Bilance těchto pacientů činila – 43 tis. Kč. Celková finanční bilance byla u 91 % hráčů záporná. Zadluženost přiznalo 88 % respondentů, kdy průměrný dluh činil 794 tis. Kč. Pokud se jednalo o exekuce, ta se potvrdila u 40 %. Hlavními zdroji příjmů hráčů 12 měsíců, před nástupem do léčby byla legální práce 43 %. Společnost Podané ruce uvádí, že nejčastěji se jejich klienti potýkají s insolvenčními návrhy. Nejčastěji tyto dluhy vznikají z nebankovních půjček. (Mravčík a kol, 2020)

3.3.7 Patologické hráčství

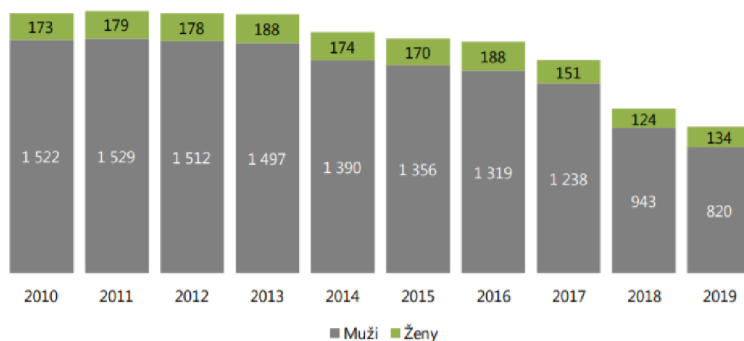
Patologické hráčství je z hlediska sociálních věd, chápáno jako sociálně patologický jev, jelikož se jedná o nelátkovou závislost, která je podmíněna procesem. V oblasti medicíny a psychologie je patologické hráčství, chápáno jako „návyková impulzivní porucha“ čemuž se rozumí porucha kontroly impulzů. Problémům patologického hraní se v našich podmínkách nejčastěji věnují odborníci z oblasti medicíny, přesněji pak z oboru psychologie, psychiatrie a adiktologové. Popularitě hráčství prospívá i normalizace tohoto chování ve společnosti, kdy jsou vlivem reklam a virtuálního světa považovány mnohdy za něco neškodného. Atraktivita vzhledem k dostupnosti jak už v kamenných provozovnách, nebo online prostředí, neustále stoupá, i to je jeden z aspektů, který může sloužit jako varovný signál, pro budoucí generace. (Davidová, 2020). V roce 1980 Americká psychiatrická asociace klasifikovala patologické hráčství jako nemoc. Od té doby je i pojmem psychiatrickou diagnózou. U nás se tato diagnóza patologického hráčství začala oficiálně použít od 1. 1. 1994 po zavedení MKN-10, která je definována takto:

1. *„Během období nejméně jednoho roku se vyskytnou dvě nebo více epizod hráčství.*
2. *Tyto epizody nejsou pro jedince výnosné, ale opakují se přesto, že vyvolávají tíseň a narušují každodenní život.*
3. *Jedinec popisuje silné puzení ke hře, které lze těžko ovládnout, a hovoří o tom, že není schopen silou vůle hře odolat.*
4. *Jedinec je zaujat myšlenkami a představami hraní a okolností, které tuto činnost doprovázejí.“* (Nešpor, 2011)

Ve společnosti existují i osoby, které se nemohou stát patologickými hráči. Podle MKN-10 je vylučujícím kritériem sociopatická osobnost. Patologické hráčství by nemělo být diagnostikováno u pacientů u kterých bylo zapříčiněno projevem manické ataky. Jedinou jistotou, kdy můžeme konstatovat, že se osoba nemůže stát patologickým hráčem je taková, když se zkoumaná osoba, výhradně vyhýbá jakémukoliv typu hazardního hraní. (Nešpor, 2011)

Obrázek 3 Počet hospitalizovaných na území ČR.

graf 4-12: Vývoj počtu pacientů s dg. F63.0 v ambulantních a pobytových zařízeních psychiatrické péče v l. 2010–2019

Zdroj: (Mravčík a kol, 2020)

Z obrázku je patrné, že počet pacientů v pobytových a ambulantních zařízeních, které jsou k dispozici na území ČR, má klesající charakter. V rámci pohlaví převažují muži.

3.3.8 Kriminalita

Kriminalitu, která se spojena s hazardním hraním můžeme dělit na kriminalitu primární a sekundární. Kriminalita, která primárně souvisí s hraním HH, zahrnuje přestupky a trestné činy, kde skutková podstata přímo zahrnuje provozování nebo hraní HH. Kriminalita, která sekundárně souvisí s hraním HH zahrnuje trestné činy, kdy hráči za účelem zisku prostředků, nebo potřebných prostředků na pokrytí dluhů ze hry, páchají trestné činy jako jsou např. praní špinavých peněz, korupce a podvody. Trestná činnost, která primárně souvisí s HH, zahrnuje tři trestné činy:

- Neoprávněné provozování hazardní hry (§ 252)
 - Provozování nepoctivých her a sázek (§ 213)
 - Ohrožování výchovy dítěte v souvislosti s hraním hazardních her (§ 201 odst.2)
- (Mravčík a kol, 2020)

V roce 2020 bylo celkem evidováno 88 trestných činů v souvislosti s HH. Všechny tyto trestné činy byly důsledkem neoprávněného provozování hazardní hry, celkem bylo stíháno 110 osob. Celní správa v roce 2020 provedla 750 kontrol v souvislosti s HH a zjistila téměř 500 porušení ZHH. Při těchto kontrolách bylo zajištěno celkem 770 nelegálně provozovaných TH včetně 433 tzv. kvízomatů. Rovněž byly zadrženy finanční prostředky ve výši přes 2,1 mil. Kč (Mravčík a kol, 2020)

3.4 Léčba

U léčení patologického hráče, je nutné zaměřit se zejména na spouštěcí mechanismy, které u patologické hráče baží po nutkání, neustále pokračovat v hazardní hře. Např. osoby které pracují jako číšníci, taxikáři atd. Mají větší riziko vzniku závislosti i díky zaměstnání ve kterém pracují, jelikož je zde větší pravděpodobnost styku s hazardními hrami. Při léčbě je často aplikována metoda zvaná „matching“ přistupuje se k intervenci, podle potřeb klienta. (Nešpor a kol, 1996)

Léčbu můžeme rozdělit podle způsobu nabízených služeb:

Pobytová léčba-Je spojena s pobytem v psychiatrické nemocnici nebo je pacient zařazen do terapeutické komunity, která přijme klienty s touto diagnostikou. Každá nemocnice má jiný program léčby. Shodná pro všechny nemocnice bývá léčba režimová, skupinová a individuální terapie a ergoterapie. Doba léčení bývá 2-3 měsíce. (Blinka, 2015)

Ambulantní léčba – Je realizována ve spolupráci se zdravotnickými zařízeními, nebo organizacemi provozující neziskovou činnost či soukromých praxích. Zde probíhá léčba pomocí konzultací a sezení s odborníky. Metodika léčení je individuální. Poradenství může být krátkodobé, střednědobé, dlouhodobé. Cílem je změnit život hráče jako celek. (Blinka, 2015)

Celková míra vstupů do léčby je nízká, ovšem není to způsobeno nedostatečnou kapacitou specializované péče. Hlavní příčinou jsou často bariéry ze stran hráčů. Obavy z provalení a následného studu jsou častým odkládáním nástupu do léčby. Zároveň od roku 2020 do nástupu léčby zasáhla i pandemie COVID-19. Mnoho intervenčních pracovišť vlivem pandemie přešlo z osobního styku s pacienty do on-line formy. Tato změna mnoho klientům nevyhovovala a předčasně tak ukončila tyto služby. Hlavními důvody pro vyhledávání odborné pomoci ze strany hráčů byly, finanční problémy a problémy ve vztazích. Služby v oblasti léčby na území ČR představují poradenství a adiktologická a psychiatrické ambulance. Většinou jsou tyto služby poskytovány ve stejných zařízeních jako pro uživatele jiných návykových látek. Adiktologii na území ČR v roce 2020 poskytovalo 292 zapojených jednotek. Ze 156 služeb, které berou jako cílovou skupinu hráče HH je největší zastoupení v Moravskoslezském a Ústeckém kraji. Služby psychiatrických léčeben v letech 2010-2019 využilo v průměru 1200 pacientů ročně. V posledních letech je znát pokles ambulantní a

lůžkové léčby skrze psychiatrické léčebny, jelikož je síť adiktologií stále dostupnější a značná část pacientů volí právě tento způsob. S příchodem technologií a rozmachem internetu, vznikají i telefonní a internetové poradny, které i skrze aplikace mohou pomoci hráčům závislých na HH. V roce 2018 byla do provozu uvedena Národní linka pro odvykání hraní. Tato linka je zřízena Úřadem vlády České republiky. Tento způsob léčby je i vzhledem k pandemii COVID-19 rychle rostoucím, ale stále poměrně novým způsobem v léčbě závislostí. (Mravčík a kol, 2020)

4 Analýza hazardních her

Cílem následující části bude zmapovat, aktuální situaci na trhu s hazardními hrami na území české republiky, která byla i vlivem pandemie Covid- 19 značně zasažena. Jelikož s přijetím nouzového zákona se pravidelně zavíraly herny, kasina a provozovny sázkových kanceláří. Další omezení přišlo v 1. období nouzového stavu, jelikož byly pozastaveny i sportovní soutěže a utkání, tudíž i kursová nabídka, byla značně omezena, a to i v prostředí on-line.

Následující tabulka zobrazuje aktuální počet společností, které mohou provozovat hazardní hry na území České republiky (Mravčík a kol, 2020):

Obrázek 4 Rozdělení společností provozujících HH na území ČR.

Typ povolené hry	Počet společností			
	k 1. 1. 2018	k 1. 1. 2019	k 1. 1. 2020	k 1. 1. 2021
Loterie	9	9	9	8
> z toho land-based	9	8	7	8
> z toho on-line	2	3	3	3
Kurové sázky	14	11	10	8
> z toho land-based	13	7	5	6
> z toho on-line	11	9	8	6
Technické hry	40	45	46	44
> z toho land-based	36	41	42	39
> z toho on-line	7	7	6	8
Živé hry	39	37	37	36
> z toho land-based	37	35	35	33
> z toho on-line	3	4	4	5
Bingo	1	1	0	1
> z toho land-based	1	1	0	1
> z toho on-line	0	0	0	0

Zdroj: (Mravčík a kol, 2020)

Od 1.1. 2021 má povolení k provozování technické hry v ČR 44 společností (39 land-based a 8 on-line) oproti roku můžeme tedy pozorovat nepatrný pokles. Zaměříme-li se na jednotlivé kraje, největší zastoupení technických her má Praha. Počet technických her klesl za poslední tři roky ve všech krajích, nejvíce však v kraji Moravskoslezském (58 %), klesající tendence je za poslední tři roky, patrná ve všech krajích. (Mravčík a kol, 2020)

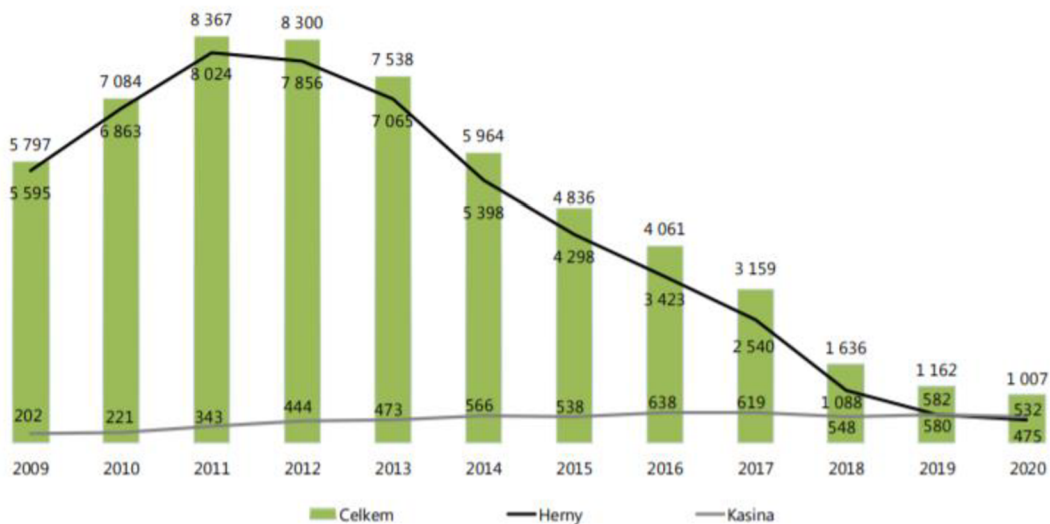
Obrázek 5 Dostupnost technických her v jednotlivých krajích v ČR

Kraj	Počet TH	Podíl na celku (%)	Počet TH na 1000 obyv.	Změna 2019–2020 (%)	Změna 2017–2020 (%)
Praha	3 956	12,0	3,0	-6,6	-14,1
Středočeský	3 504	10,6	2,5	-9,9	-40,6
Jihočeský	2 230	6,8	3,5	-16,7	-38,8
Plzeňský	3 919	11,9	6,6	-4,4	-13,7
Karlovarský	1 997	6,1	6,8	-11,0	-36,9
Ústecký	3 521	10,7	4,3	-12,1	-29,6
Liberecký	1 486	4,5	3,4	-20,2	-37,0
Královéhradecký	1 351	4,1	2,5	-7,2	-43,5
Pardubický	1 048	3,2	2,0	-15,1	-56,0
Vysočina	599	1,8	1,2	-8,8	-51,4
Jihomoravský	3 744	11,4	3,1	-8,2	-32,2
Olomoucký	2 090	6,3	3,3	-13,4	-49,2
Zlínský	1 527	4,6	2,6	-9,6	-47,1
Moravskoslezský	2 006	6,1	1,7	-14,1	-58,4
Celkem	32 978	100	3,1	-10,6	-37,2

Zdroj:(Mravčík a kol, 2020)

Dalším typem hazardních her, které mohou být provozovány na území české republiky jsou živé hry. Jejich provoz je ovšem omezen pouze na kasina. Dostupnost provozoven s živou hrou má klesající charakter. K 1.1.2021 klesl meziročně o 8 % i počet kasin, na 532. Heren bylo k tomuto datu 475, což je meziroční pokles o 18 %. (Mravčík a kol, 2020)

Obrázek 6 Meziroční počty provozoven s živou hrou na území ČR.

Zdroj: (Mravčík a kol, 2020)

Meziroční pokles provozoven, byl patrný ve všech krajích, kdy největší pokles zaznamenaly kraje Vysočina (o 21 %), Olomoucký a Moravskoslezský (oba o 18 %). (Mravčík a kol, 2020)

Obrázek 7 Počty provozoven podle krajů.

Kraj	2016	2017	2018	2019	2020	Změna 2019-2020 (%)	Provozoven na 100 tis. obyvatel
Hl. m. Praha	242	150	120	102	93	-8,8	7,0
Středočeský	436	351	202	146	129	-11,6	9,2
Jihočeský	180	154	78	63	55	-12,7	8,5
Plzeňský	231	192	128	102	90	-11,8	15,2
Karlovarský	207	168	113	80	73	-8,8	24,9
Ústecký	384	308	175	153	133	-13,1	16,3
Liberecký	213	172	78	63	52	-17,5	11,8
Královéhradecký	232	190	112	63	56	-11,1	10,2
Pardubický	184	145	75	47	39	-17,0	7,5
Vysočina	109	86	38	24	19	-20,8	3,7
Jihomoravský	469	356	149	99	84	-15,2	7,0
Olomoucký	275	212	113	79	65	-17,7	10,3
Zlínský	338	254	78	56	49	-12,5	8,4
Moravskoslezský	561	421	177	85	70	-17,6	5,9
Celkem	4 061	3 159	1 636	1 162	1 007	-13,3	9,4

Zdroj: (Mravčík a kol, 2020)

Co do počtu obyvatel, největší zastoupení heren a kasin je patrné v Karlovarském kraji (15 na 100tis. obyvatel). Největší česká kasina myšleno s největším počtem technických her se nacházejí v pohraničí a jsou cílena zejména na německou a rakouskou klientelu. (Mravčík a kol, 2020)

Obrázek 8 Rozmístění kasin v pohraničních oblastech ČR

Chvalovice	Znojmo	532	27
Chvalovice	Znojmo	384	22
Rozvadov	Tachov	308	760
Praha	Praha	224	19
Dolní Dvořiště	Český Krumlov	190	59
Popůvky	Brno-venkov	186	20
Železná Ruda	Klatovy	185	20
Chvalovice	Znojmo	184	29
Česká Kubice	Domažlice	182	27
Česká Kubice	Domažlice	174	22
Stráž nad Nisou	Liberec	166	21
Mikulov	Břeclav	157	19
Dolní Dvořiště	Český Krumlov	149	47
Dolní Dvořiště	Český Krumlov	148	13
Aš	Cheb	142	43
Plzeň	Plzeň	135	12
Vyšší Brod	Český Krumlov	132	18
Česká Kubice	Domažlice	130	13
Česká Kubice	Domažlice	129	16
Strážný	Prachatice	127	17

Zdroj: (Mravčík a kol, 2020)

Obě největší kasina s 530 resp. 380 TH byla ve Chvalovicích u Znojma. Celkem 4 z 20 největších kasin byla v České Kubici na hranici s Bavorskem a 3 byla kromě Chvalovic také v Dolním Dvořišti u rakouských hranic. (Mravčík a kol, 2020)

4.1.1 Kursové sázky

Dalším druhem hazardních her, jsou kursové sázky. K 1.1.2021 mělo povolení provozovat land-based kursové sázky 6 společností. Celkem se k tomuto datu na území české republiky nacházelo 2175 sázkových kanceláří. Největší zastoupení těchto poboček měla společnost Tipsport. net (709) a Fortuna (610). Ovšem stále větší obliba kursového sázení se přesouvá na internet, kde často tipéři mohou využít i tzv. live sázku. Povolení provozovat kursové sázky on-line mělo k 1.1.2021 celkem 6 společností.

Společnosti, které mohou provozovat online sázky:

- Fortuna Game a.s.
- Tipsport a.s.
- Synot Tip a.s.
- Chance a.s

- Maxi-Tip a.s.
- Sazka a.s.(Mravčík a kol, 2020)

Tento typ hazardní hry je v současné době jedním z nejrozšířenějších vůbec, jelikož dnešní doba nabízí ze strany sázkových společností sázky opravdu na cokoliv. Kromě klasické nabídky, jako jsou sportovní události, můžeme v nabídce sázkových společností nalézt i jiné skvosty. Těmi jsou např. společenské události za ty nejsázenější pro rok 2021, lze jednoznačně považovat volby do Poslanecké sněmovny, kde objem sázek činil 195 milionů korun, nárůst od posledních voleb do PS, které se konaly v roce 2017 byl téměř 85 %. Rekord, co se týče politických sázek, drží prezidentské volby v USA, kde celkový objem sázek, činil 310 mil. Kč. Nejsázenější událost pro rok 2021 bylo fotbalové Mistrovství Evropy, kde celkový objem sázek, činil téměř 3 mld. Kč. (E15, 2020)

Obrázek 9 Ukázka společenských sázek z nabídky Tipsport.cz

SPOLEČENSKÉ SÁZKY						
UDÁLOST						
Politické sázky na rok 2022, Politika ☆	1	10	0	02	2	
Politické události v roce 2022	31.1.2022	23:00				+6
3. přímá volba prezidenta ČR, Politika ☆	1	10	0	02	2	
3. přímá volba prezidenta ČR	31.1.2022	23:00	Babiš Andrej		2.90	+1
Počasi v ČR 2022, Společenské sázky ☆	1	10	0	02	2	
Maximální denní teplota ve stupních C	30.1.2022	23:00				+1
Potraviny 2022 - spotřeba a cena, Společenské sázky ☆	1	10	0	02	2	
Cena potravin v roce 2022	31.1.2022	23:00				+5

Zdroj: (Tipsport.cz, 2022)

U sázkových příležitostí, které jsou nabízeny u sázkových společností, jsou kráceny o marži. Funkci této marže uvedu v následujícím příkladu.

Příklad kurzů na fotbalový zápas:

V prvním řádku můžeme vidět kurzy již s marží (všeobecně známé), naopak v tom druhém jsou kurzy bez marže (tyto kurzy bohužel sázkaři nevidí), která je navýšena o 7 %. Marže slouží k výdělku sázkových kanceláří a k ochraně proti pohybům kurzů a následným tzv. „surebetům“ (sázky bez rizika prohry). (Betarena.cz, 2020)

Obrázek 10 Stanovení kurzů na vybrané utkání.

	1 - výhra domácí	0 - remíza	2 - výhra hosté
kurzy s marží	1,41	4,70	7,30
kurzy bez marže	1,51	5,05	7,80

Zdroj: (Betarena.cz, 2020)

4.1.2 Loterie

K 1.1.2021 mělo licenci pro provoz loterií na území České republiky, celkem 8 společností. Celkem 5 z těchto společností, mělo navíc povolení pro okamžité loterie (stírací losy) a 6 pro loterie číselné. Místa kde lze stírací losy prodávat, nejsou v České republice nijak regulována, a proto je můžeme zakoupit nejen v kamenných provozovnách např. (Tipsport, Sazka), ale taky v trafikách např. (Geco, Relay). Číselné loterie, provozované Sazkou, si můžeme vsadit téměř na 7800 terminálech, které nalezneme např. na pobočkách České pošty, prodejnách Tesco a Coop. (Mravčík a kol, 2020)

4.1.3 On-line hry

V České republice mělo k 1.1.2021 mělo povolení pro provoz on-line technických her celkem 8 společností, pro provoz on-line kurzového sázení celkem 6 společností a 5 společností na živou on-line hru. Provoz on-line loterií mělo v České republice, celkem 3 společnosti. Fortuna a Sazka, provoz těchto on-line loterií provozovaly na svých webových stránkách spolu s kurzovými sázkami a technickými hrami. Sazka zároveň na svém webu provozuje i on-line stírací losy (které dle zákona o hazardních hrách, ředíme mezi okamžitou loterií). (Mravčík a kol., 2020) Provoz on-line hazardních her, dostal značného vzestupu i díky, pandemii Covid-19, jelikož v rámci protiepidemických opatření, byl omezen i provoz kamenných provozoven (heren a kasin) a tak mnoho hráčů, přešlo právě na on-line hazardní hraní. V době, kdy internet a mobilní telefon, dnes vlastní skoro každý se tak hazard stal více dostupným, navíc v nepřetržitém režimu, jelikož tento druh zábavy, není omezen provozní dobou, jako tomu bývá u kamenných provozoven. On-line hazardní hraní navíc patří i vzhledem ke své struktuře a rychlosti, mezi nejvíce rizikové z pohledu patologického

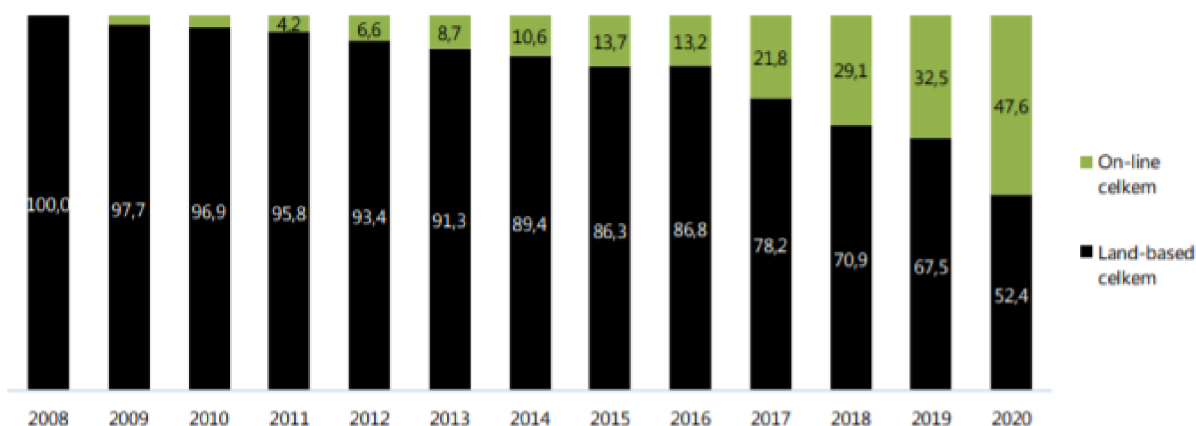
hráčství. To, že je tento způsob hazardních her na vzestupu si uvědomuje, i Ministerstvo financí. (idnes.cz, 2021). Stále větší oblibě hazardních her v online prostředí jsou si vědomi i v jiných státech. Ve Velké Británii, senát označil rozmach toho typu zábavy za velmi rizikový, kdy doporučila hned několik kroků, které mají zbrzdit tento vzestup. Jedním z klíčů je i vytvoření testovacího prostředí a schvalování nových typů her, aby se před jejich spuštěním zjistila případná škodlivost a návykovost. (Parlament UK,2021)

4.1.4 Ekonomické ukazatele

Trh s hazardními hrami je rozdělen do několika částí, kdy část trhu připadá dané hře. V roce 2020 největší podíl příjmů připadl na technické hry. S 27,5 % podílu na trhu, utržily 9 miliard korun i přes to, že se jejich podíl snížil z předchozího roku o 14,1 p.b z 41,7 %. Tento pokles souvisí s Covid- 19, jelikož značná část kamenných provozoven, myslíme heren a kasin, byla uzavřena. On-line kursově sázení utržilo 7,6 mld. Kč s nárůstem o 1,9 p.b na 23,2 % trhu. Zajímavý je nárůst u technický her on-line s tržbou 6,1 mld Kč, jelikož zde stoupl podíl na trhu o 10, 8 p.b. Tento nárůst je vysvětlen zavřenými provozovnami a přenesením hráčů do on-line prostředí. (Mravčík a kol, 2020)

To, že se on-line hazardní hraní dostává do popředí, dokazují i příjmy, provozovatelů hazardních her.

Obrázek 11 Podíl příjmů provozovatelů z HH na území ČR

Zdroj: (Mravčík a kol, 2020)

Graf ukazuje příjmy provozovatelů, kde je nárůst v oblasti on-line patrný. V roce 2014 totiž příjmy z on-line prostředí tvořily 10,6 %. V roce 2020 už to bylo 47,6 %. Tato stoupající tendence byla podpořena i pandemií COVID-19. (Mravčík a kol, 2020)

4.2 Dotazníkové šetření ohledně vnímání hazardního prostředí na internetu.

Dotazníkové šetření bylo zaměřeno na všechny, kteří se ve svém dosavadním život mohli setkat s hazardním hraním na internetu. Pomocí dotazníkové šetření bylo zkoumáno, jaké zkušenosti mají respondenti s online hazardem a zároveň kolik jsou schopni vynaložit finančních prostředků.

4.2.1 Cíle dotazníkového šetření.

Cílem dotazníkového šetření, bylo zjistit, jak lidé ve svém okolí vnímají hazardní hru v online prostředí, kolik jsou ochotni vynaložit finančních prostředků za účast na hazardní hře. A jestli se jejich vnímání hazardu změnilo s pandemií COVID-19.

4.2.2 Návrh dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření bylo prováděno elektronickou formou. Dotazník byl vytvořen pomocí Google formuláře, který jsem přes odkaz nasdílel po sociálních sítích na stránky, kde se setkávají lidé např. za účelem rad ohledně sázení. Věková hranice byla omezena, kdy respondent musel být starší minimálně 18let, jelikož mladší se nemohou na hazardní hře účastnit. V rámci dotazníku, byly všechny otázky povinné. Dotazníkové šetření probíhalo přibližně týden a nashromáždilo se 157 odpovědí. Dotazník obsahoval celkem 11 otázek.

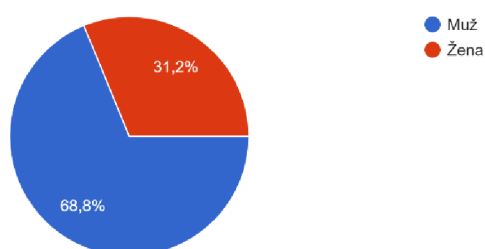
4.3 Výsledky dotazníkového šetření

Otázka č.1: Jaké je vaše pohlaví?

Na tuto otázku šlo odpovědět pouze, jestli je respondent muž nebo žena. Z celkových 157 respondentů, bylo 108 mužů, což odpovídá 68,8 % a 49 žen, tedy 31,2 %.

Obrázek 12 Graf, pohlaví respondentů.

Jaké je vaše pohlaví ?
157 odpovědí

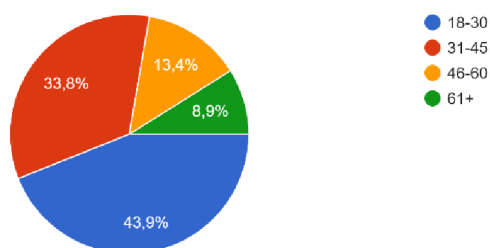
Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování

Otázka č.2: Jaký je váš věk?

Zde bylo potřeba uvést věk, kdy existovalo několik možných věkových hranic.

Obrázek 13 Graf, věk respondentů

Jaký je váš věk ?
157 odpovědí

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování

Jak již bylo na začátku uvedeno, dotazník byl vytvořen pro lidi starší 18 let, jelikož legislativa osobám mladším neumožňuje účast na hazardní hře. Nejčastěji respondenti byli mezi 18 až 30 lety života. Celkem 69 osob což odpovídá 43,9 %. Z těchto 69 osob bylo 44 mužů. Celkem 14 respondentů uvedlo, že je starších 61 let, což je zajímavé, protože zde můžeme pozorovat, jak široký záběr má on-line hazard v dnešní době.

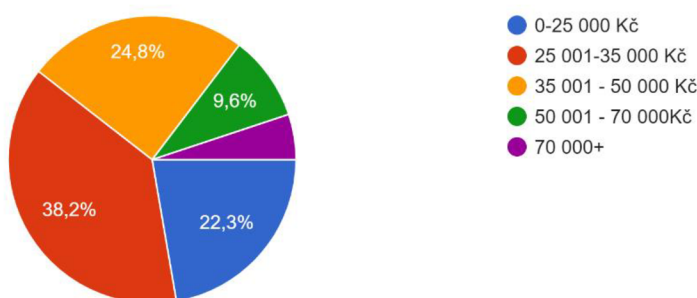
Otázka č. 3: Jaký je váš měsíční hrubý příjem.

Zde měli respondenti za úkol, uvést svůj aktuální měsíční příjem, kdy pouze jedna odpověď byla správná. Opět bylo měření rozděleno do několika skupin.

Obrázek 14 Graf, měsíční hrubý příjem respondentů

Jaký je váš měsíční hrubý příjem ?

157 odpovědí

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování

Z grafu je patrné, že nejčastěji se respondenti pohybovali mezi 25 až 35 tis. Kč, kde 60 dotázaných, odpovědělo právě těmito hodnotami. Celkem ve 32 případech se věk při příjmu 25-35 tis. Kč, pohyboval mezi 18 až 30 lety. Z toho bylo 26 mužů. Což v praxi může podpořit i tvrzení adiktologů, že často jsou hazardní hry lákadlem pro muže do třicátého roku života. Příjem do 25 tis. Kč, uvedlo celkem 35 respondentů, kdy se v 21 případech, jednalo o ženy z toho 16 uvedlo, že nejsou starší 30 let.

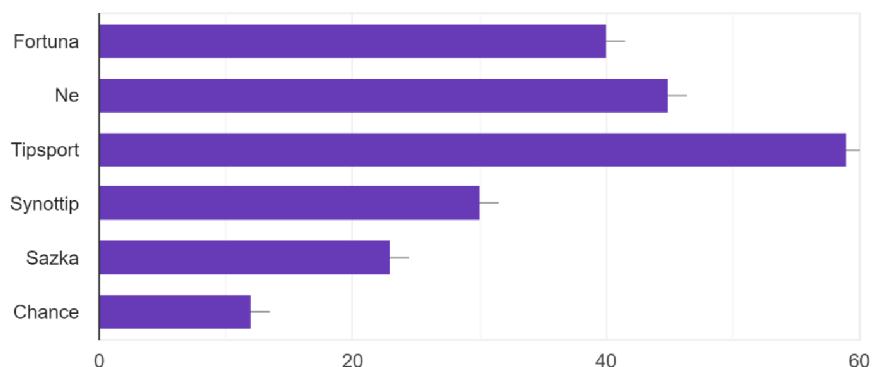
Otázka č. 4: Měl/a jste účet u některé společnosti, věnující se provozování hazardních her před pandemií COVID 19.

Zde jsem se zajímal, jestli již dotazovaní disponovali kontem nebo registrací u některé společnosti, která se věnuje provozování hazardních her. Jednalo se o období před pandemií COVID 19. Jelikož na území České republiky, figuruje hned několik společností, které mohou provozovat HH, tak měli dotazovaní možnost uvést více možností.

Obrázek 15 Graf, účet u společnosti před COVID 19

Měl/a jste účet u některé společnosti, věnující se provozování hazardních her před pandemií COVID 19.

157 odpovědí

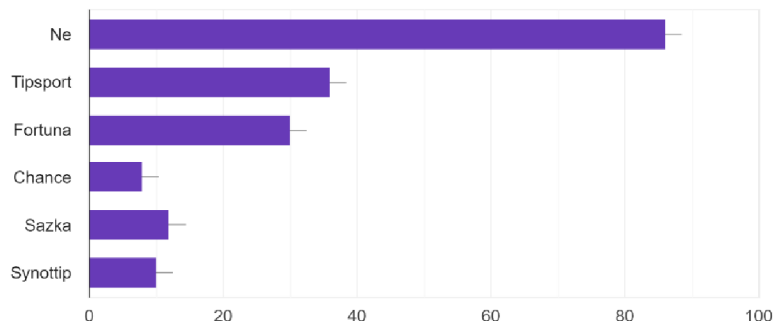
Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování

Z grafu lze vypočítat, že nejčastěji byly účty vedeny u společnosti Tipsport a.s., byla uvedena celkem 59x, což tvoří 37,6 %. Zajímavým se zdá údaj, kdy lidé uvedli, že před pandemií neměli u žádné společnosti účet, stalo se tak celkem ve 45 případech z toho 41 následně uvedlo, že si účet minimálně u jedné společnosti zavedlo, tento fakt mohl být podpořen i pandemií COVID-19, kdy uzavření provozoven pro mnohé klienty, mohlo znamenat, hledání nových způsobů k přístupu k HH: Celkem 34 dotázaných uvedlo, že mělo účet již před pandemií u více než jedné společnosti. Nejčastěji tak uvedli muži, mezi 18 až 30 lety, celkem se jednalo o 10 případů.

Otázka č.5: Zakládali/a jste si během pandemie COVID-19, účet u některé ze sázkových společností?

Obrázek 16 Graf, založení konta během pandemie COVID-19.

Zakládala/a jste si během pandemie COVID 19, účet u některé ze sázkových společností ?
157 odpovědí

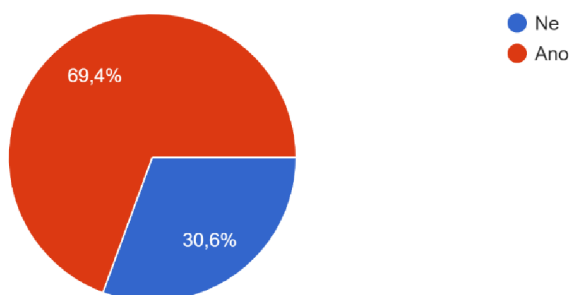
Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování

Z grafu můžeme vyčíst, že účet si nezaložilo 86 respondentů, tedy 54,8 %. Ovšem 81 z nich, již disponovala kontem před vypuknutím pandemie. Během pandemie, nejčastěji respondenti zakládali konta u společnosti Tipsport, následovala Fortuna. Více než jeden účet založilo 20 respondentů, nejčastěji se jednalo o muže mezi 31-45 lety.

Otázka č.6: Setkal/a jste se před registrací s reklamou na hazardní hry na internetu?

Obrázek 17 Graf, styk s reklamou na hazard

Setkal/a jste se před registrací s reklamou na hazardní hry na internetu ?
157 odpovědí

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování

Z grafu je patrné, že 69,4 % dotazovaných se s reklamou na HH setkalo ještě před svou registrací. Nejčastěji se jednalo o muže.

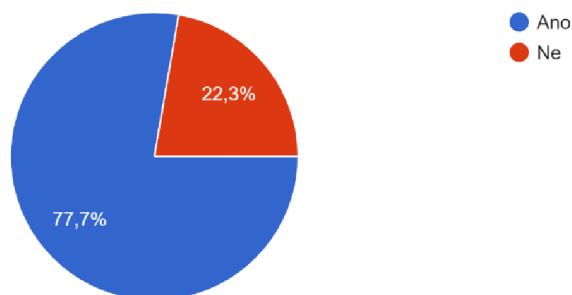
Otázka č.7: Vyzkoušel/a jste někdy on-line kasino u některé ze společností?

Zde jsem se zajímal o to, jakou zkušenost mají respondenti s on-line kasinem. Dotazovaní mohli volit mezi odpovědí Ano/Ne.

Obrázek 18 Graf, zkušenost s on-line kasinem

Vyzkoušel/a jste někdy on-line kasino u některé ze společností ?

157 odpovědí

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování

Celkem 122 dotázaných uvedlo, že již vyzkoušeli on-line kasino u některé ze společností, které to česká legislativa umožňuje. Celkem 32 respondentů, kteří uvedli, že před pandemií COVID 19, neměli účet u žádné společnosti, zároveň uvedlo, že již má zkušenost s on-line kasinem, tudíž je zde patrně promítnuto i zavření kamenných heren a kasin, během pandemie a přesunutí hráčů do on-line prostředí. Nejčastěji se jednalo o muže, mezi 18-30 lety.

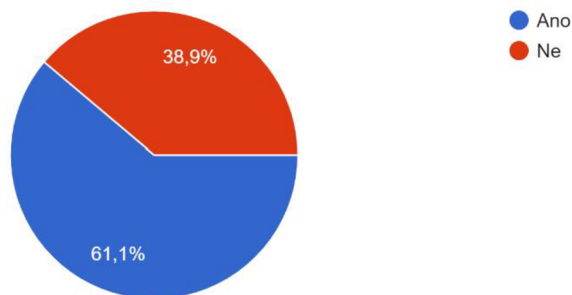
Otázka č.8: Sázíte i tzv. live, tedy během utkání?

S přechodem do on-line prostředí, se nabízí i možnost většího zapojení hráčů do tzv. live sázek. Zde měli opět respondenti možnost volit mezi ANO/Ne, kde záleželo na jejich zkušenostech či chování.

Obrázek 19 Graf, zkušenosti s live sázkami

Sázíte i tzv. live, tedy během utkání ?

157 odpovědí

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování

Z grafu můžeme vyzpozorovat, že celkem 61,1 % což odpovídá 96 respondentům, sází n zápasy i v tzv. live nabídce. Nejčastěji se jedná o muže mezi 18-30 lety, kdy tato skupina odpověděla kladně v celkem 30 případech.

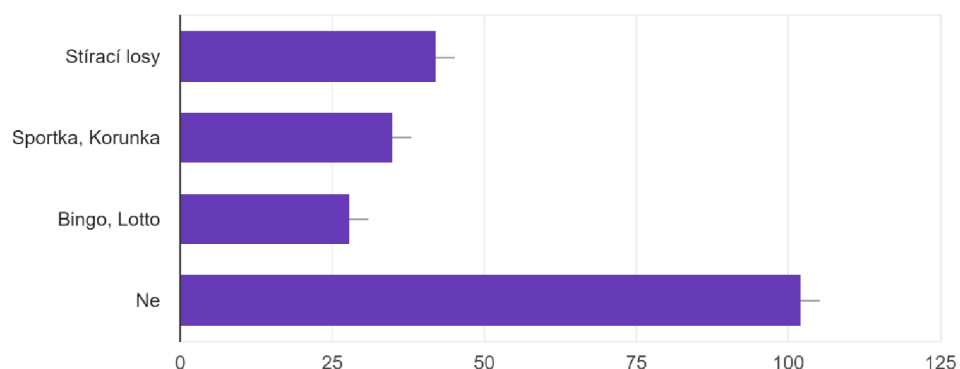
Otázka č.9 Využil/a jste i jiných, dostupných on-line her?

Nabídka hazardních her se nevztahuje, pouze a kurzovou nabídku, ale také na různé doplňkové možnosti, v další otázce, tedy měli respondenti přiblížit svoji případnou zkušenost s jiným typem HH.

Obrázek 20 Graf, využití jiných hazardních her

Využil/a jste i jiných, dostupných on-line her ?

157 odpovědí

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní tvorba

Nejčastěji lidé odpovídali, že jiných dostupných HH v on-line prostoru nevyužili. Co do počtu kladných odpovědí, tak největší zastoupení měly stírací losy, které jsou ke koupi běžně například u společnosti Sazka a.s., kde jsou k dispozici i v on-line verzi.

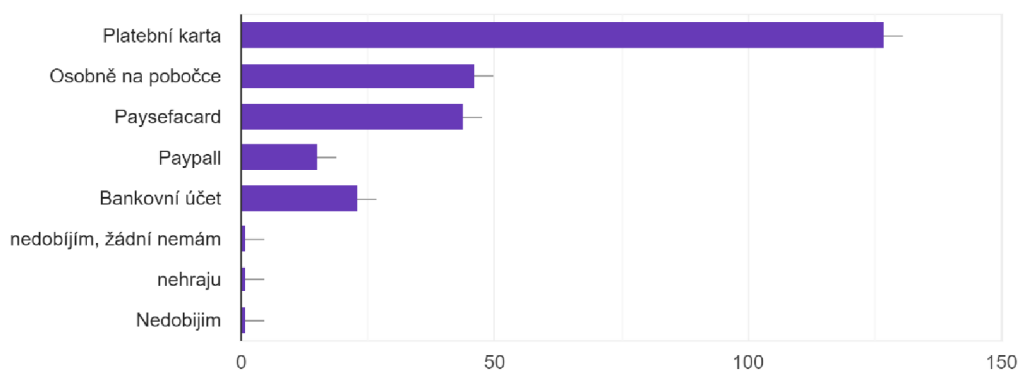
Otázka č.10: Jakým způsobem, dobíjíte své konto?

Zde opět měli lidé možnost, volit z více možností, úkolem bylo zjistit, jestli lidé i na stránkách, které se věnují HH, tak se nebojí použít různé platební metody.

Obrázek 21 Graf, způsoby platby

Jakým způsobem, dobíjíte své konto ?

157 odpovědí

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování

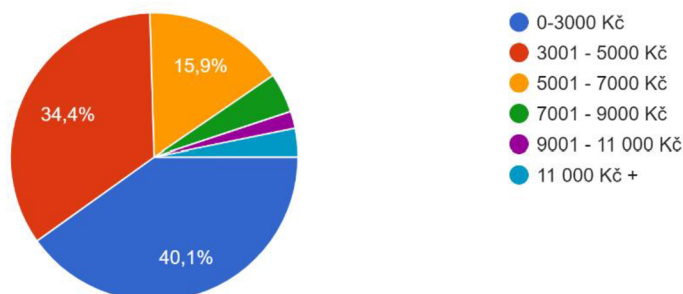
Zde ve 127 případech, které odpovídají 80,9 %, lidé nejčastěji své konto dotují pomocí platební karty. To může potvrzovat slova, některých adiktologů a odborníků, kteří často upozorňují na to, že bezhotovostní styk, je často velkým rizikem pro některé hráče, jelikož si často výšku dotace neuvědomují. Dále potom návštěvou pobočky, celkem 46x. Metodu Paysafecard, kterou volí často lidé, kteří např. nemají přístup ke svému bankovnímu účtu, zvolilo jako způsob dotace 44 respondentů. Více než jeden způsob dotace, uvedlo 94 respondentů.

Otázka č.11 Kolik peněz jste ochotni měsíčně uvolnit na hazardní hry?

Zde měli lidé uvést, kolik jsou schopni uvolnit během jednoho měsíce na hazardní hraní. Měli na výběr z několika rozpětí a mohli volit vždy pouze jednu odpověď.

Obrázek 22 Graf, útrata na hazardní hře

Kolik peněz jste ochotni měsíčně uvolnit na hazardní hry.
157 odpovědí

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování

V celkem 63 případech, lidé uvedli částku do 3 tis. Kč. Nejčastěji se jednalo o muže do 30 let, kteří uvedli, že jejich příjem je do 25 tis. Kč. Opačným se jeví odpověď, kdy celkem v 5 případech uvedli, že jsou schopni uvolnit 11 tis. Kč a více, zde se ovšem jednalo o respondenty, kteří uvedli, že jejich příjem přesahuje 70 tis. Kč měsíčně. Jeden případ byl muž s příjmem do 25 tis. Kč.

5 Zhodnocení a doporučení

5.1 Dosažené výsledky

V dotazníkovém šetření, kterého se zúčastnilo celkem 157 respondentů vyšlo najevo, že převážně se hazardní hry účastní muži mezi 18-30 rokem života. Ovšem musíme brát v potaz, že se jedná pouze o vzorek z celé populace. Dále je patrné, že 77,7 % respondentů má zkušenosti s on-line kasinem, což dokazuje i podstat, že u společností, které nabízí kurzové sázky, mají klienti možnost se účastnit i technických her on-line, které jsou dostupné pod stejným kontem u stejné společnosti. U 45 respondentů, kteří uvedli, že před pandemií COVID-19 neměli, žádný u společností, provozující HH na internetu, následně 41 respondentů uvedlo, že během pandemie COVID-19 si založilo, alespoň jeden účet z nabízených společností. Tento fakt opět podporuje i teze, že během pandemie, kdy měly kamenné provozovny, zavřené své sběrná místa, docházelo u mnoho hráčů k přechodu do on-line prostředí. Lidé, kteří využívají on-line prostředí k účasti na HH, dále uvedlo v 61,1

%, případů, že využívají i možnost „live“ sázek, které umožňují sázet na vybrané příležitosti i během utkání, což opět může u některých jedinců, kteří jsou v nebezpečném pásmu v rámci závislosti na HH, jevit možnost rychlejší výhry, ovšem s tím je často spojeno i vyšší riziko. V celkem 80,9 % respondenti uvedli, že konto, které jim slouží k hraní HH, dobíjí nejčastěji platební kartou. Tento fakt opět podporuje i rychlá a dnes už dostupná možnost pro mnoho lidí v populaci. Co se týče prostředků, které jsou lidé schopni uvolnit na HH, tak jako nejčastější odpověď se jednalo o částku do 3tis. Kč, toto rozpětí bylo uvedeno celkem ve 40,1 %. Nejčastěji se jednalo o muže do 30 let, kteří uvedli, že jejich příjmy dosahují do 25tis. Kč.

5.2 Doporučení

Ze šetření se nabízí několik doporučení. Omezení reklamy na HH je jedno z témat, které by mohlo být na uváženu, jelikož 69,4 % respondentů uvedlo, že se s reklamou na HH v on-line prostředí setkala, již před svou registrací u některé ze společností, které provozují HH. Zde by se mohlo nabízet, např. omezení reklamy na webových stránkách, kde se poskytují sportovní výsledky, jelikož často tyto weby navštěvují i děti mladší 18 let. U lidí s nižšími příjmy je na místě zvážit vynaložené prostředky, které jsou schopni poskytnou při účasti na HH. Ohledně metod dotace, by mohli lidé mít předvolenou jen jednu možnost, která by nešla změnit. Opět zde můžeme potvrdit i názor odborníků, kteří berou on-line dotaci jako zrádnou, jelikož zde plno lidem nedochází hodnota peněz, protože jim tzv. „neprojdou rukama“. Jako kladné hodnotím, že si lidé mohou zažádat u MF o zapsání do RVO, kdy se mohou sami vyloučit z účasti na HH. Dále pak mají možnost si v rámci svých kont nastavit sebeomezující opatření, které jim umožní lepší kontrolu na jejich hraním. Jako nedostatečná je možnost okamžitě zrušit účet, kdy často tento proces trvá několik dní.

6 Závěr

Cílem bakalářské práce, bylo zhodnotit využívání hazardních her v České republice, jejich ekonomické a sociální důsledky, součástí práce bylo také dotazníkové šetření, kde měli respondenti možnost se přímo vyjádřit k vnímání hazardních her, součástí je příloha, která zahrnuje rozhovor s odborníkem, který se přímo zabývá léčbou lidí, závislých na hazardní hře.

První část se věnovala teoretickému pojetí hazardních her ve společnosti. Byly zde vymezeny základní pojmy, týkající se provozu a užívání hazardních her ve společnosti. Představeny byly i legislativní předpisy, pro jednotlivé typy hazardních her, které mohou být provozovány na území České republiky. Legislativní část, se věnovala také zdanění hazardních her a jejich přínosem do veřejných rozpočtů. Popsán byl také systém regulace hazardu, na které bylo nahlíženo z několika pohledů. Jedním typem byla regulace na úrovni obcí, které si dnes díky legislativě, mohou regulovat hazard na svém území, což se v některých případech může negativně projevit v příjmech obecní pokladny. Dalším typem regulace, byla regulace v rámci reklamního prostoru, kterou upravuje zákon § 40/1995 Sb., Součástí těchto regulací, bylo i představení nejnovějších možností, které připravil stát pro lidi, kteří mají problémy s hazardem. Společně s provozem a užíváním, byly popsány i dopady, hazardního hraní a rizika. V rámci rizik, byly přiblíženy ty, které zasahují jak přímo účastníka, tak také jeho okolí, kterým je rodina či zaměstnavatel. Současně bylo zahrnuto i riziko pro děti a dospívající, které se dnes už před dovršením 18 let, často setkávají s reklamou na hazardní hru, popřípadě vyrůstají v rizikové skupině, kde má hazardní hra negativní dopad na jejich dospívání. Vysvětlena byla i definice pojmu patologického hráče, dále zde byly popsány i sociální důsledky hazardního hraní. Zahrnuty zde byly i možnosti léčby, které jsou dnes k dispozici na území České republiky, a kterých mohou lidé, kteří se dostanou do problému kvůli nekontrolovatelné účasti na hazardní hře využít.

Druhá část byla praktická, zde byla provedena analýza hazardních her, které jsou dnes dostupné na území České republiky. Tato analýza byla zpracována z dat roku 2020, do kterých se podepsala i pandemie COVID-19. U kamenných provozoven, které nabízejí živou hru, byl zaznamenán klesající trend. Součástí této analýzy, byly i ekonomické ukazatele, které ukazují příjmy provozovatelů, kteří podnikají v oblasti hazardních her. Z dat je patrné,

že příjmy z on-line prostředí u provozovatelů tvoří necelou polovinu. Z toho lze usoudit, že hazardní hry v on-line prostředí jsou již několik let na vzestupu. Součástí praktické části, bylo i dotazníkové šetření, kterého se zúčastnilo celkem 157 respondentů. Tento dotazník se skládal z celkem 11 otázek, které měly za úkol více přiblížit vnímání hazardního hraní ve společnosti. Došel jsem k závěru, že nejčastěji se hazardní hry v on-line prostředí, účastní muži od 18-30 let, kteří dosahují příjmu do 25 tis. Kč. Část respondentů uvedla, že má zkušenost i s on-line kasinem, tento výsledek mohla způsobit i pandemie COVID-19, kdy značná část hráčů, kteří dříve navštěvovali kamenné provozovny, vlivem jejich nedostupnosti, přešli k těmto hrám do on-line prostředí. Zároveň bylo nejčastěji uvedeno, že prostředky, které jsou ochotni uvolnit na účast při hazardní hře se pohybuje do 3tis. Kč měsíčně. Část respondentů uvedla, že má konto u více než jedné společnosti provozující hazardní hru, což potvrzuje, že dostupnost hazardního hraní v tomto směru není nijak omezena. Součástí praktické části, byl i rozhovor s odborníkem, který se věnuje léčbě lidí, závislých na hazardní hře. V rozhovoru byla přiblížena podstata center, která jsou dnes v České republice dostupná a kde mohou lidé dostat pomoc. Představen byl i způsob jakým jsou tato centra financována a kolik stojí léčba takového pacienta.

Po zkušenostech, které jsem získal z toho šetření, zastávám názor, že nekontrolovatelná účast na hazardní hře v on-line prostředí s sebou nese i velká rizika. Pojí se s ní negativní dopady, které mohou mít neblahý dopad, jak přímo na hráče, tak i na jejich nejbližší. Dopady každého, kdo je závislý na hazardní hře, pociťuje i společnost, jelikož léčba těchto lidí, je placena z peněz veřejného zdravotnictví. Dále je to pak zvyšující se tendence kriminality a v neposlední řadě dluhové pasti, do kterých se tito lidé často dostávají a díky kterým se pohybují v šedé zóně ekonomiky. Úplné zrušení, dle mého názoru není na místě. Ale přikláním se k větší regulaci ze strany státu, zejména pak v on-line prostředí, kde by mohlo dojít ještě k většímu omezení reklamního prostoru. Dalším řešením, které by pomohlo snížit dopady hazardního hraní, je poté spolupráce provozovatelů hazardních her a adiktologických center, které pomáhají lidem, kteří se kvůli nekontrolovatelné účasti na hazardní hře dostávají do problémů. V rámci této spolupráce by mohla vzniknout včasná detekce, která předchází vzniku patologického hráčství.

7 Seznam použitých zdrojů

BLINKA, Lukáš. *Online závislosti: jednání jako droga?: online hry, sex a sociální sítě: diagnostika závislosti na internetu: prevence a léčba*. Praha: Grada, 2015. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-5311-9.

DÁVIDOVÁ, Michaela. *Patologické hráčství: výskyt, diagnostika, léčba, komplexní pohled na problematiku*. Praha: Grada Publishing, 2020. ISBN 9788024727585.

Kalischuk, R. G., Nowatzki, N., Cardwell, K., Klein, K., & Solowoniuk, J. (2006). Problem gambling and its impact on families: A literature review. *International Gambling Studies*, 6(1), 31-60.

MRAVČÍK, V., ROUS, Z., CHOMYNOVÁ, P., GROHMANNOVÁ, K., JANÍKOVÁ, B., ČERNÍKOVÁ, T., CIBULKA, J., FRANKOVÁ, E. 2021. Výroční zpráva o hazardním hraní v České republice v roce 2020. MRAVČÍK, V. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky.

NEŠPOR, Karel. *Jak překonat hazard: prevence, krátká intervence a léčba*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-262-0009-3.

NEŠPOR, Karel a Ladislav CSÉMY. *Léčba a prevence závislosti: příručka pro praxi*. Praha: Psychiatrické centrum, 1996. ISBN 80-851-2152-2.

Seznam internetových zdrojů:

Zákon o hazardních hrách, *www.zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2022-02-13]. Dostupné z: www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-186

Ministerstvo financí, [online]. Praha [cit. 2022-01-15]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/ministerstvo-financi-spousti-ostry-provo-39430>

Zákon: reklama [online]. [cit. 2022-01-15]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-40>

Sázky volby [online]. [cit. 2022-01-15]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/volby/volby-donemovny/cesi-si-na-vysledky-voleb-vsadili-temer-200-milionu-nejvyssi-vyhra-byla-1-6-milionu-1384295>

Společenské sázky. *www.tipsport.cz* [online]. [cit. 2022-02-13]. Dostupné z: <https://www.tipsport.cz/kurzy/spolecenske-sazky-25>

Funkce: kurzového sázení [online]. [cit. 2022-01-15]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/hazardni-hry-covid-hraci-zavislost-na-online-hrani-internet-adiktologove.A211119_132210_domaci_lre

Covid hazard [online]. [cit. 2022-01-15]. Dostupné z: <https://committees.parliament.uk/committee/406/gambling-industry-committee/news/115443/time-to-act-to-reduce-gamblingrelated-harm-says-lords-report/>

Hazardní hra definice [online]. [cit. 2022-01-15]. Dostupné z: <https://www.hazardni-hry.eu/uzitecne/hazardni-hra-definice.html>

Google pravidla [online]. Praha [cit. 2022-01-15]. Dostupné z: <https://support.google.com/googleplay/android-developer/answer/9877032?hl=cs>

Facebook pravidla [online]. Praha [cit. 2022-01-15]. Dostupné z: <https://support.google.com/googleplay/android-developer/answer/9877032?hl=cs>

Přílohy

Příloha A-Strukturovaný rozhovor s adiktologem Františkem Trantinou.

Příloha A

Rozhovor s Františkem Trantinou, který pracuje jako adiktolog (částečný přepis)

Z jakých zdrojů je financována adiktologická péče?

„Po roce 1989, kdy bylo patologické hráčství klasifikováno jako nemoc, je léčba hrazena z veřejného zdravotnictví, jedná se o tzv. platbu za výkon. Zároveň existuje i plno neziskových organizací např. Podané ruce, Sananim, které částečné léčbu také financují z grantů či darů.“

Kolik stojí léčba jednoho pacienta?

„Pokud je léčba hrazena z veřejného zdravotnictví a jedná se o pobytovou léčbu, která z pravidla trvá 2-3 měsíce, u žen jsou to 3-4 měsíce, tak tato léčba vyjde zhruba na 2500 Kč za den. Ovšem je potřeba zmínit, že léčba je v případě závislého člověka tou „nejlevější“ záležitostí. Protože často osoby, které trpí závislostí se dokážou dostat do obrovských dluhů, díky kterým poté nedosáhnou na oddlužení a s tím jsou poté spojeny problémy jako exekuce, insolvence, které tyto lidi vytlačí do tzv. šedé ekonomiky, takže pracují nelegálně, a z toho plyne další problém a to takový, že v budoucnu nemají nárok na žádný důchod.“

Když se člověk dostane do finančních problémů, nebylo by třeba řešení ze strany státu v podobě amortizace jejich dluhů, která by jim mohla pomoci?

„V současné době funguje akce s názvem: Milostivé léto. Zde je možnost získat odpuštění v podobě sankčních poplatků a různých penále, které mohou člověku pomoci. U patologických hráčů se ovšem často výše dluhů liší i podle jejich sociálně-ekonomického postavení. V součtu se totiž celková prohraná částka bude lišit u člověka, který pracuje jako manažer v bance a u člověka, který pracuje např. v továrně jako dělník. Na co je potřeba dávat velký pozor v dnešní době, tak to je dostupnost peněz, kdy na všechny vyskakují reklamy na půjčky ze všech stran. Zároveň s přechodem do on-line prostředí ztrácí i hodnota peněz smysl, jelikož dobití účtu dnes probíhá v takové rychlosti, že si člověk přestane uvědomovat hodnotu peněz, které se pro něj stávají jen pomyslnými čísly, které převádí z jednoho účtu na druhý.“